

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра теорії і історії мистецтв	Рік навчання	4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	7

ГАЛЕРЕЙНИЦТВО УКРАЇНИ І СУЧАСНИЙ АРТПРОСТІР

Семестр 7

Викладач	Богданова-Найденко Вікторія Олександрівна, канд. мистецтвознавства (докторка філософії), ст.викладачка кафедри ТІМ
E-mail	naydenko.viktoriia@ksada.org
Заняття	Онлайн на платформі Classroom (з використанням Google-meet/Zoom) за розкладом
Адреса	к. 205, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	050-903-30-93 (особистий номер)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем електронна пошта та Classroom. За необхідності можливий телефонний зв'язок та інші месенджери. Під час звернення, студент/ка обов'язково має вказати своє прізвище, ім'я рік навчання, академічну групу та назву дисципліни (скорочено – ГАЛЕРЕЙНИЦТВО). Роботи рубіжного контролю та поточні завдання надсилаються в Classroom з обов'язковим підписом файлу та у зазначені дедлайни таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст – doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf*.

КОНСУЛЬТАЦІЇ

В кінці семестру передбачена обов'язкова екзаменаційна консультація (за розкладом). Додаткові індивідуальні консультації з питань курсу, практичних завдань чи освітнього процесу проводяться за попередньою домовленістю очно (кафедра теорії і історії мистецтв, ауд. 205) або дистанційно електронною поштою чи в Zoom.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Володіння знаннями та навичками, набутими під час вивчення курсів «Основи музеєзнавства» та «Основи кураторства».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Луговська А. Е. Інституції сучасного мистецтва у виставковій практиці України (початку 1990-х – 2020 років): дис. на здобуття наук. ст. док. філософії зі спеціальності 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури. Київ, 2023. 338 с.
2. Нариси з історії образотворчого мистецтва України ХХ століття / ІПСМ АМУ; Ред.-упоряд. О. О. Авраменко; Редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), О. О. Авраменко, В. Я. Даниленко та ін.: У 2 кн. К.: Інтертехнологія, 2006. Кн. 1. 544 с.: іл.
3. Нариси з історії образотворчого мистецтва України ІПСМ АМУ; ред.-упор. О. О. Авраменко; редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), О. О. Авраменко, В. Я. Даниленко та ін.). У 2 кн. К.: Інтертехнологія, 2006. Кн. 2. 656 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Основні та додаткові навчальні матеріали, авторські мультимедійні презентації з тем курсу, ілюстрації тощо можна переглянути у Classroom курсу “Галерейництво України і сучасний артпростір” або на кафедрі ТІМ.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, смартфон тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word/ LibreOffice/OpenOffice/GoogleDocs, PowerPoint/Google Slides або їхні аналоги.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою навчальної дисципліни «Галерейництво України і сучасний артпростір» є формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей, необхідних для

цілісного розуміння історичного розвитку галерейної справи в Україні, особливостей становлення та функціонування сучасного галерейного середовища й артпростору, його основних учасників, інституційних моделей та актуальних тенденцій розвитку. Курс спрямований на формування навичок аналізу діяльності українських галерей, артінституцій і незалежних мистецьких просторів, осмислення їхньої ролі у сучасному мистецькому та культурному процесі, а також розуміння регіональної специфіки й перспектив розвитку галерейного середовища України.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: ознайомлення із історією становлення та розвитку галерейної справи в Україні; формування розуміння основних понять і термінів, пов'язаних із сучасним галерейним середовищем; огляд особливостей формування та розвитку галерейного середовища Києва, Львова, Одеси, Харкова та інших регіонів України; ознайомлення з діяльністю провідних українських артінституцій та галерейних ініціатив за кордоном; ознайомлення з сучасними форматами та практиками діяльності мистецьких просторів; формування здатності аналізувати актуальні проблеми, виклики та перспективи розвитку галерейного середовища України; забезпечення необхідної теоретичної підготовки студентів до професійної діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні (базові компетентності):

ЗК3: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК5: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК6: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК7: здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій;

ЗК9: здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК13: здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціалізовані (фахові) компетентності:

ФК1: здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища;

ФК2: здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки;

ФК3: здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей;

ФК5: здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва;

ФК6: здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі;

ФК9: здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності;

ФК12: здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ

ПРН2: виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях;

ПРН9: застосовувати знання з історії мистецтва у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід;

ПРН15: володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів;

ПРН17: популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Галерейництво України і сучасний артпростір» спрямована на формування цілісного уявлення про галереї та артінституції, їхню роль у сучасному мистецькому процесі їхні функції, принципи діяльності та програмну роботу. Особливу увагу приділено формуванню й розвитку галерейного середовища України: Києва, Львова, Одеси, Харкова та інших регіонів, а також українським мистецьким ініціативам за кордоном. Розглядаються сучасні тенденції, проблеми та перспективи розвитку галерей і артінституцій, зокрема пошук нових форматів роботи, розширення аудиторій та створення доступних і інклюзивних мистецьких просторів.

Дисципліна «Галерейництво України і сучасний арт-простір» викладається здобувачам вищої освіти першого рівня вищої освіти (бакалавріату за ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація») 4-го року навчання у 7 семестрі. Інформативний зміст навчальної дисципліни «Галерейництво України і сучасний арт-простір» складається з 8 тем, які поділені на 2 змістових модулі. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 год. (60 год. аудиторної роботи (24 лекційних і 36 семінарських і 120 год. самостійної роботи) для здобувачів вищої освіти денної форми навчання /4 кредити ECTS.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Галерейництво та сучасний артпростір України

Змістовий модуль 1. Галерейний простір у системі мистецтва: історія та сучасність

Тема 1. Культурно-історична еволюція галереї та поняття «галерейний простір».

Тема 2. Галерея в сучасній системі мистецтва: функції, типологія, принципи діяльності.

Тема 3. Формування виставкової та публічної програми галереї.

Тема 4. Загальна характеристика сучасного артпростору України.

Змістовий модуль 2. Український артпростір у локальному та міжнародному контекстах

Тема 5. Формування та розвиток галерейного середовища Києва, Львова та Одеси.

Тема 6. Галерейне середовище Харкова: історія та сучасність.

Тема 7. Українські мистецькі простори та галерейні ініціативи за кордоном.

Тема 8. Галерейництво в сучасному культурному просторі: виклики, проблеми та перспективи розвитку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Анонс заняття	Тиж.	Вид заняття	К-ть годин
Тема 1. Культурно-	Історія формування галерейного	1-2	Лекція	4

історична еволюція галереї та поняття «галерейний простір».	простору. Поняття «галерейний простір», «артпростір», «артінституція» тощо. Передумови виникнення сучасної виставкової практики та зміни у способах презентації художніх творів. Кунсткамери, приватні колекції, галереї при дворах і резиденціях, виставкові кабінети як історичні форми організації мистецьких зібрань та демонстрації мистецтва. Формування публічної виставкової культури у Європі у XVII–XIX ст. Роль академій мистецтв і академічних виставок у становленні нової моделі взаємодії між художником, твором та публікою. Поступове відокремлення виставкового простору від приватної колекції та формування сучасного розуміння галереї.			
Тема 1. Роль артдилерів у формуванні нової моделі галерейної діяльності у XIX-XX ст.	Обговорення вивченого матеріалу. Відповідь на семінарі на задану тему.	1-2	Практ.	4
Тема 2. Галерея в сучасній системі мистецтва: функції, типологія, принципи діяльності.	Галерея як складова сучасного мистецького процесу. Основні напрями діяльності галерей. Типологія галерей за характером діяльності та формою організації. Особливості функціонування різних моделей у сучасному культурному середовищі. Взаємодія галереї з різними учасниками мистецького процесу. Галерейний фонд і колекція як складова інституційної діяльності. Роль галерей у формуванні та підтримці професійного мистецького середовища.	3-4	Лекція	4
Тема 2. Типологія сучасних галерей та артпросторів.	Групові співбесіди. Індивідуальне завдання.	3-4	Практ.	4
Тема 3. Формування виставкової та публічної програми галереї.	Формування виставкової програми галереї: вибір художників і проєктів, тематична та концептуальна послідовність виставок, співвідношення персональних, групових, тематичних та інших форматів. Принципи планування	5	Лекція	2

	сезонної, річної та довгострокової програми галереї. Публічна програма як складова діяльності сучасного мистецького простору: лекції, дискусії, artist talks, презентації, екскурсії, воркшопи, освітні заходи, перформанси, кінопокази та інші формати. Взаємозв'язок виставкової та публічної програм, їхнє доповнення й розвиток у межах окремого проєкту або загальної програми галереї.			
Тема 3. Аналіз виставкової та публічної діяльності сучасної галереї.	Обговорення вивченого матеріалу. Індивідуальне завдання.	5-6	Практ.	4
Тема 4. Загальна характеристика сучасного артпростору України.	Формування сучасного артпростору України в контексті суспільних, культурних та економічних змін кінця ХХ – початку ХХІ ст. “Художня інфраструктура” радянського періоду. Трансформація мистецького середовища наприкінці 1980-х – у 1990-х роках, поява нових форм організації художнього життя та перших приватних галерей. Сучасна структура артпростору України: галереї, музеї, центри сучасного мистецтва, незалежні мистецькі простори та інші виставкові й культурні ініціативи. Діяльність української асоціації галеристів.	6-7	Лекція	4
Тема 4. Регіональна специфіка сучасного артпростору України.	Обговорення вивченого матеріалу. Відповідь на семінарі на задану тему. Зустріч з галеристами України.	7-9	Практ.	6
Тема 5. Формування та розвиток галерейного середовища Києва, Львова та Одеси.	Особливості формування галерейного середовища Києва, Львова та Одеси. Київ як один із провідних центрів сучасного мистецького життя України: діяльність Soviart, галереї «Триптих», «РА», «Ательє Карась», муніципальної галереї «Лавра», Центру сучасного мистецтва Сороса – Київ; поява PinchukArtCentre, «Я Галереї», Щербенко Арт Центру, Мистецького Арсеналу, M17, Mironova gallery, «The Naked room»,	8-9	Лекція	4

	«Voloshyn gallery» та інших важливих мистецьких ініціатив. Становлення мистецьких інституцій Одеси. Діяльність Музею «ТИРС» і його подальша трансформація. Заснування Центру сучасного мистецтва Сороса в Одесі. Феномен Одеського художнього музею. Діяльність Музею сучасного мистецтва Одеси та приватних галерей. Особливості розвитку галерейного середовища Львова в контексті локальних художніх традицій і культурної інфраструктури міста. Галереї «Три крапки», «Децима», «Червоні рури», «Гердан», «Дзига», а також подальший розвиток галерейного сектору у 2000–2010-х роках.			
Тема 5. Сучасне галерейне середовище Києва, Львова та Одеси.	Обговорення вивченого матеріалу. Індивідуальне завдання.	10-12	Практ.	6
Тема 6. Галерейне середовище Харкова: історія та сучасність.	Передумови формування сучасного галерейного середовища Харкова в контексті розвитку неофіційного мистецького життя міста у 1970–1980-х роках. Творчі об'єднання «Час», «Держпром», «Панорама» та їхня роль у розвитку альтернативних форм художньої діяльності, виставкових практик і творчої самоорганізації. Експериментальні та неофіційні виставки другої половини 1980-х років як передумова подальшої інституалізації сучасного мистецтва Харкова. Формування приватного та неформального галерейного сектору в Харкові на початку 1990-х років. Поява галерей-лабораторій «Up/Down» (1993–1997) та «НаПротив» (1997–2000). Подальша трансформація мистецької інфраструктури Харкова у 2000–2010-х роках: Харківська муніципальна галерея, SOSka, COME IN, ЄрміловЦентр та інші мистецькі ініціативи. Сучасне культурне середовище Харкова:	10	Лекція	2

	нові формати культурно-мистецької діяльності.			
Тема 6. Сучасні харківські артпростори. Зустріч з харківськими галеристами.	Обговорення вивченого матеріалу. Відповідь на семінарі на задану тему. Зустріч з харківськими галеристами.	13	Практ.	4
Тема 7. Українські мистецькі простори та галерейні ініціативи за кордоном.	Формування та розвиток українських мистецьких просторів, галерей та професійних ініціатив за межами України. Різні моделі роботи за кордоном: створення нових галерей і незалежних мистецьких просторів, відкриття закордонних представництв українських галерей, організація виставкових та публічних програм, участь у міжнародних артярмарках і професійних проектах. Діяльність Mriya Gallery та Rukh Art Hub у Нью-Йорку, Voloshyn Gallery у Маямі, Serpen Gallery у Берліні, TBA Gallery у Варшаві, LEFTBANK у Відні, ZIEGEL(ЦЕГЛА) у Граці, Promotion Gallery в Единбурзі та інші українські мистецькі ініціативи за кордоном.	11	Лекція	2
Тема 7. Закордонний досвід українських галеристів.	Обговорення вивченого матеріалу. Індивідуальне завдання. Зустріч з українськими закордонними галеристами.	14	Практ.	4
Тема 8. Галерейництво в сучасному культурному просторі: виклики, проблеми та перспективи розвитку.	Сучасний стан галерейної діяльності в Україні в контексті суспільних, економічних, технологічних та культурних змін. Основні виклики, що постають перед галереями та мистецькими просторами. Вплив повномасштабної війни на функціонування галерей, збереження мистецьких колекцій, організацію виставкової діяльності та професійні зв'язки. Трансформація ролі галереї в сучасному культурному середовищі. Доступність та інклюзивність як важливі напрями розвитку сучасних мистецьких просторів, створення безбар'єрного середовища та залучення різних груп відвідувачів. Перспективи розвитку галерейного середовища України, пошук сталих моделей функціонування, нових	12	Лекція	2

	форматів взаємодії з художниками та суспільством, а також посилення міжнародної співпраці.			
Тема 8. Сучасний артпростір України: виклики та перспективи розвитку.	Групові бесіди-дискусії.	15	Практ.	4

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних, семінарських та завдань рубіжного контролю. Самостійна робота здобувачів спрямована на завершення лекційних та семінарських завдань. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей чи письмових завдань за семінарськими темами дисципліни.

Система оцінювання має накопичувальний характер, а саме отримання певного балу за кожен тему дисципліни (семінар, контрольна).

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є іспит. Для складання іспиту необхідним є пройти проміжний контроль у формі поточної перевірки процесу самостійної роботи, а також доповіді на семінарських заняттях, виконання індивідуальних завдань і відповіді на екзаменаційні питання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, виконанні індивідуальних завдань, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час проміжного контролю помічено списування, здобувач втрачає право отримати бали за тему і складає її під час іспиту, отримуючи не більше 50% балів від максимальних за цю частину.

Корисні посилання:

Закон України “Про академічну доброчесність” від 18.12.2025 № 4742-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>

Положення ХДАДМ “Про академічну доброчесність”. URL: <https://www.ksada.org/wp-content/uploads/2025/03/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>

Серія інформаційних бюлетенів “Академічна доброчесність”. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1rx4IMRGOJdPhYbl-Y6EUcKCRd9jEeUc5>

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять здобувачам рекомендується перевести мобільні телефони у беззвучний режим та не використовувати їх без потреби. За необхідності вийти з фізичної чи віртуальної аудиторії здобувач(ка) повідомляє про це викладача.

У разі виникнення обставин, що унеможливають проведення заняття у запланований час, зокрема безпекових, технічних чи інших форс-мажорних обставин, його перенесення на інший час здійснюється за попереднім погодженням між викладачем і здобувачами з урахуванням графіка освітнього процесу.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Відвідування навчальних занять є важливою складовою освітнього процесу та сприяє повноцінному засвоєнню матеріалу, участі в обговореннях і виконанню практичних завдань. Здобувачі мають дотримуватися встановленого графіка освітнього процесу та брати участь у всіх видах навчальних занять, передбачених програмою дисципліни.

У разі неможливості відвідати заняття з поважних причин, зокрема через обставини, пов'язані з безпекою, повітряними тривогами, обстрілами, відсутністю електропостачання, проблемами зі зв'язком або іншими непередбачуваними обставинами, здобувач(ка) за можливості повідомляє про це викладача.

Пропуск заняття не звільняє від необхідності опрацювати навчальний матеріал та виконати передбачені завдання. Спосіб і терміни відпрацювання визначаються з урахуванням характеру пропущеного заняття та конкретних обставин. Виконані завдання можуть бути представлені під час консультації або в інший погоджений із викладачем спосіб.

Особлива увага приділяється участі у семінарських і практичних заняттях, виконанню індивідуальних та групових завдань, а також поточного й підсумкового контролю. Здобувачі мають дотримуватися встановлених термінів виконання робіт або, у разі виникнення об'єктивних обставин, завчасно узгоджувати можливість їх перенесення з викладачем.

Окрім практичні заняття можуть передбачати відвідування галерей, мистецьких просторів, виставок, зустрічі з представниками галерейного середовища тощо. У разі неможливості участі в такому занятті з об'єктивних причин здобувачу(ці) може бути

запропоновано альтернативне завдання, спрямоване на досягнення відповідних результатів навчання.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий контроль (іспит)	Сума
1 модуль											
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	CP	T5	T6	T7	T8	CP	20	100
0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
	0-100	
A	90-100	Здобувач/ка вищої освіти демонструє ґрунтовне та системне знання історії й сучасного стану галерейного середовища України, розуміє особливості його розвитку в різних регіонах та історико-культурних контекстах. Вільно використовує фахову термінологію, самостійно аналізує діяльність галерей, мистецьких просторів та інституцій, їхні виставкові й публічні програми. Уміє працювати з різними типами джерел, критично оцінювати отриману інформацію, порівнювати різні моделі діяльності та аргументовано формулювати власні висновки. Активно застосовує результати польових досліджень і безпосереднього ознайомлення з мистецьким середовищем. Самостійні та практичні завдання виконує своєчасно, повно й на високому професійному рівні, бере активну участь у дискусіях.
B	82-89	Здобувач/ка вищої освіти демонструє достатній рівень засвоєння основного матеріалу курсу, розуміє основні етапи та особливості розвитку галерейного середовища України, володіє основною фаховою термінологією. Здатний/на характеризувати діяльність конкретних галерей та мистецьких просторів, аналізувати їхні виставкові й публічні програми, використовувати фахові джерела та результати власних спостережень. Допускає окремі неточності або потребує додаткових уточнень під час відповіді. Завдання поточного та рубіжного контролю, практичні й самостійні роботи виконано на достатньому рівні.
C	75-81	Здобувач/ка вищої освіти демонструє загалом достатнє знання матеріалу, але має прогалини в окремих питаннях. Розуміє основні тенденції розвитку галерейного середовища України, однак не завжди може самостійно встановити зв'язки між окремими мистецькими

		явищами, інституціями та культурним контекстом. Володіє основною термінологією, проте допускає окремі помилки у характеристиці галерей, мистецьких просторів або напрямів їхньої діяльності. Відповіді переважно правильні, але недостатньо аргументовані. Практичні та самостійні завдання виконуються з окремими неточностями і помилками.
D	64-74	Здобувач/ка вищої освіти демонструє фрагментарне засвоєння основного матеріалу курсу. Має труднощі з використанням фахової термінології, характеристикою типів галерей, мистецьких просторів та особливостей галерейного середовища окремих міст і регіонів України. Не завжди може самостійно проаналізувати діяльність конкретного мистецького простору або сформулювати обґрунтовані висновки. Відповіді потребують уточнення та допомоги викладача. У практичних і самостійних роботах наявні численні неточності, відповіді розкриті не повно.
E	60-63	Здобувач/ка вищої освіти засвоїв/ла мінімально необхідний обсяг навчального матеріалу, однак демонструє значні прогалини в знаннях. Має труднощі з розумінням основних понять і процесів, пов'язаних із галерейною справою та сучасним артпростором України, недостатньо володіє фаховою термінологією. Не завжди може охарактеризувати діяльність конкретної галереї або мистецького простору. Практичні й самостійні завдання виконуються неповно або з великою кількістю грубих помилок.
FХ	35-59	Здобувач/ка вищої освіти демонструє низький рівень засвоєння навчального матеріалу, не володіє достатнім обсягом базових знань про галерейне середовище України, його основні типи, форми діяльності та етапи розвитку. Має суттєві труднощі з аналізом діяльності галерей і мистецьких просторів, використанням фахової термінології та джерел. Значна частина передбачених програмою практичних і самостійних робіт не виконана або виконана на неналежному рівні. Для отримання позитивної оцінки необхідне виконання пропущених і невиконаних завдань та повторне проходження відповідних форм контролю.
F	0-34	Здобувач/ка вищої освіти не опанував/ла основного змісту дисципліни, не демонструє базових знань про історію та сучасний стан галерейного середовища України, не володіє основною фаховою термінологією та не може самостійно характеризувати діяльність галерей і мистецьких просторів. Обов'язкові практичні та самостійні завдання не виконані або їхній обсяг є недостатнім для підтвердження результатів навчання. Підсумковий контроль не складений. В цьому випадку передбачене обов'язкове повторне вивчення дисципліни.

Оцінюванню підлягають виконання індивідуальних і практичних завдань, участь у семінарських обговореннях, результати поточного та рубіжного контролю, а також інші види навчальної роботи, передбачені програмою дисципліни. За результатами роботи з кожної теми формується поточна оцінка.

Максимальна оцінка за семінарське (практичне) заняття становить 8 балів. Під час оцінювання враховуються рівень опрацювання навчального матеріалу, точність і повнота відповіді, володіння фаховою термінологією, здатність аналізувати та аргументувати власні висновки, встановлювати зв'язки між окремими мистецькими явищами, а також якість виконання практичного завдання.

У разі несвоєчасного виконання завдання без попереднього узгодження з викладачем його оцінювання може здійснюватися з урахуванням порушення встановленого терміну. Якщо затримка виконання пов'язана з об'єктивними або форс-мажорними обставинами, термін виконання може бути узгоджено індивідуально.

Під час оцінювання теоретичних знань враховуються: повнота й достатність відповіді; розуміння основних понять і положень; точність використання фахової термінології; логічність і послідовність викладу; здатність аргументувати власні міркування; уміння аналізувати, порівнювати та узагальнювати навчальний матеріал; здатність пов'язувати теоретичні положення з конкретними прикладами галерейної та виставкової практики.

Максимальна оцінка за іспит 20 балів. Максимальна оцінка за дисципліну 100 балів.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Додаткові бали до рейтингу здобувач/ки можуть нараховуватися за окремі види навчальної, наукової та професійної активності відповідно до Положення Академії "Про порядок призначення і виплати стипендій". До таких видів діяльності можуть належати, зокрема, участь у наукових і науково-практичних конференціях, реалізація мистецьких і кураторських проєктів та інші види активності, передбачені Положенням.

Для нарахування додаткових балів здобувач/ка подає до деканату документи, що підтверджують відповідний вид діяльності. Рішення щодо зарахування та кількості додаткових балів приймається згідно з установленим в Академії порядком.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Окрім рекомендованого списку літератури, на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна

1. Алфьорова З. І. Інституалізація українського простору сучасного візуального мистецтва. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2014. № 1. С. 97–100.
2. Андрощук Г. Арт-ринок і право слідування в ЄС та України: економіко-правовий аналіз. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2015. № 3-4.
3. Беньямін В. Мистецтво в епоху його технічного репродукування/ Беньямін В. Вибране. Львів, «Літопис». 2002. 214 с.
4. Боднарчук В. Мистецьке життя 1980–1990-х рр.: Основні події. *Народознавчі зошити*. 2013. Вип. 4. С. 762–764.
5. Булавіна Н. Інституалізація сучасного мистецтва: вітчизняна проблематика. *Українська академія мистецтва : дослідн. та наук.-метод. пр.* Київ, 2015. Вип. 24. С. 99–108.

6. Вайдахер Ф. Загальна музеологія: Посібник/ Перекл. з нім. В. Лозинський, О. Лянг, Х. Назаркевич. Львів, «Літопис». 2005. 632 с.
7. Вишеславський Г., Сидор-Гібелінда О. Термінологія сучасного мистецтва. Paris-Kyiv, Terra Incognita. 2010. 416 с.
8. Вишеславський Г. Самоорганізація художнього життя у Львові кінця 1980-х – початку 1990-х рр. *Мистецтвознавство України*. Київ, 2008. Вип. 9. С. 289–293.
9. Герман Є. Історія дослідження художніх виставок як особливої форми репрезентації мистецтва ХХ – початку ХХІ ст. *Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці*. Київ, 2013. Вип. 21. С. 201–207.
10. Герман Є. Українське кураторство першої половини 1990-х рр. та постать Олександра Ройтбурда. *Традиції та новації у вищій художній освіті*: зб. наук. пр. Харків: ХДАДМ, 2015. Вип. 3. С. 27–32.
11. Гук Ф. Галерея пройдисвітів: Історія мистецтва й арт-дилерів / Філіп Гук; пер. з англ. Л. Базь, П. Білак. Київ : ArtHuss, 2019. 328 с.
12. Домащук Х. Діяльність мистецьких галерей Львова кінця 80-х – початку 90-х рр. ХХ ст. *Культура України*. Серія : Культурологія. 2017. Вип. 55. С. 296–304.
13. Домащук Х. Арт-галерея як предмет суспільно-гуманітарного знання. *Вісник ЛНАМ*. 2017. Вип. 32. С. 121-129.
14. Коваль О. ХМХГ–25: Хіазм між візуальним і дискурсивним (харківська «Одисея» contemporary art-y) : кат. вист. Харків, 2021. С. 4–43.
15. Луговська А. Е. Інституції сучасного мистецтва у виставковій практиці України (початку 1990-х – 2020 років). Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури. Київ, 2023. 338 с.
16. Луговська А. Інституційний розвиток сучасного мистецтва в Україні. Діяльність ЦСМ «Совіарт». *Сучасне мистецтво*. Київ, 2020. Вип. 16 (Груд), С. 171–178. DOI: <https://doi.org/10.31500/2309-8813.16.2020.219998>
17. Луговська А. Інституції в мистецтві: світовий досвід. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Рівне, 2020. Вип. 34. С. 100–105. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v34i34.324>
18. Луговська А. PinchukArtCentre: Трансформації як невід’ємна частина розвитку інституції сучасного мистецтва. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич, 2021. Вип. 35 (3), С. 29–36. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-3-4>
19. Луговська А. Онтологічні підстави концептуалізації артінституцій. *Художня культура. Актуальні проблеми*. Київ, 2021. Вип. 17 (1) (Чер), С. 171–176. DOI: [https://doi.org/10.31500/1992-5514.17\(1\).2021.235252](https://doi.org/10.31500/1992-5514.17(1).2021.235252)
20. Луговська А. Артінституції Харкова періоду 1990–2020-х років. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. Харків, 2022. Вип. 1. С. 87–98. DOI: <https://doi.org/10.33625/visnik2022.01.087>
21. Луговська А. Динаміка становлення мистецьких інституцій Львова періоду незалежності. *Художня культура. Актуальні проблеми*. Київ, 2022. Вип. 18 (1) (Трав), С. 87–95. DOI: [https://doi.org/10.31500/1992-5514.18\(1\).2022.260430](https://doi.org/10.31500/1992-5514.18(1).2022.260430)
22. Луговська А. Інституалізація мистецтва в Одесі періоду незалежності. *Вісник Львівської Національної Академії Мистецтв*. Львів, 2022. Вип. 49. С. 43–53.

23. Луговська, А., і О. Лагутенко. Становлення артінституцій Києва (1990-ті – 2020 роки). Збірник наукових праць «Українська академія мистецтва». Київ, 2023. Вип. 33 (Липень), С. 252–259. DOI <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2023-33-29>
24. Михальчук В. В. Мистецька галерея як феномен арт-простору сучасної України. *Мистецтвознавчі записки*. 2014. Вип. 26. С. 201–210.
25. Михальчук В. Інтерактивні форми діяльності художньої галереї в Україні в контексті contemporary art. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*. 2014. Вип. 33. С. 272–282.
26. Миленкова Р. Особливості адаптації об'єктів сучасного мистецтва у галерейному просторі. *Світогляд-Філософія-Релігія*. 2018. Вип. 13. С. 161–167.
27. Міронова Т. В. Трансформації образотворення у контексті культурно-мистецьких процесів 1990-х – 2020 років – на правах рукопису: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства за спеціальністю 26.00.01 – Теорія та історія культури (мистецтвознавство). Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м.Івано-Франківськ, 2024. 579 с.
28. Міронова, Т. Інституційні аспекти розвитку сучасного українського мистецтва. *Художня культура. Актуальні проблеми*, 17(1), 2021. С. 112–117. [https://doi.org/10.31500/1992-5514.17\(1\).2021.235228](https://doi.org/10.31500/1992-5514.17(1).2021.235228)
29. Павліченко Н. В. Сучасний український арт-ринок: проблеми і рішення. *Магістеріум*. 2015. Вип. 59. С. 57–61.
30. Павлова Т. Перша публічна виставка групи «Время» в Харкові: маніфест нового артмедіуму. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Харків, 2020. No 3. С. 54–61.
31. Перрі Г. Не бійтесь галерей. К., ArtHuss. 2017. 113 с.
32. Сидор-Гібелінда О. Українці на Венеційській бієнале: сто років присутності. К.: Інформаційно-аналітична агенція «Наш час», 2008. 304 с.
33. Сидоренко В. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: Розвиток візуального мистецтва України XX – XXI століть / ІПСМ АМУ. К.: ВХ [студіо], 2008. 188 с.
34. Скиба М. Класичний музей і сучасне мистецтво. *Korydor*. 2011. URL: <http://korydor.in.ua/texts/511-Klasichniy-muzey-i-suchasne-mistetstvo..>
35. Скляренко Г. Від «Степів Європи» до «Бренд “Українське”»: реконструкція національного простору в проектах Юрія Онуха. «Бренд “Українське”»: Каталог. К.: ЦСМ при НаУКМА, 2001. С. 4 – 7.
36. Ткаченко Т. І., Дупляк Т. П. Виставковий бізнес: монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 244 с.
37. Токарева В. О. Деякі аспекти договору автора з галереєю. *Часопис цивілістики*. 2014. Вип. 16. С. 146–149.
38. Федорук О. «Перший український проект» на Бієнале сучасного мистецтва. *Перетин знаку: Вибрані мистецтвознавчі статті: У 3 кн.* ІПСМ АМУ. К.: Фенікс, 2007. Кн.. 2: Українська культурологія. Історія та теорія мистецтва. Постаті. Народна творчість. Рецензії. С. 138 – 150.
39. Федулова В. І. Артринок в економічній системі держави та регіонів. *Економіка та управління національним господарством*. 2020. Вип. 2. С. 3–10.
40. Фірсова С. Г., Ситницький М. В. Маркетинг у сфері культури. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». 2015. 80 с.

41. Golovei V., Stoliarchuk N., Prigoda T. Culture, Arts and Media During and Post the Covid-19 Pandemic. *European Journal of Transformation Studies* 2020, Vol. 8, Supplement 1, 55–81.
42. Rash M. *Management of art galleries*. Phaidon Press. 2020. 152 P.

Додаткова

1. Артеменко О. Пункт, арт, «Тирс»: як створювався перший музей сучасного мистецтва України. *Your Art*. URL: <https://supportyourart.com/ridnykraj/tyrs-odesa/>
2. Все, що потрібно знати про арт-кураторство. Сучасні українські куратори. URL: <https://kyiv.gallery/statii/vse-scho-potribno-znaty-pro-art-kuratorstvosuchasni-ukrainski-kuratory>
3. Захарова О. А. Мистецькі галереї та центри в умовах сучасного артринку. *Scientific Journal «ScienceRise»*. 2014. №3. С. 72–77.
4. Заручник в НХМУ. Серія перформансів у Національному художньому музеї України, грудень 2010 – квітень 2011. Каталог проекту. URL: http://youreflect.me/hamu_ukr.pdf.
5. Іванюта І. В. Організація музейної справи у Франції та її досвід для України / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. 2014. С. 549–552.
6. Калашнікова А. О. Ринок образотворчого мистецтва: соціальні чинники становлення і розвитку в сучасному українському суспільстві [Текст] : дис. канд. соціол. наук / <http://dissertations.karazin.ua/sociology/resources/820e57c8f32b0a56af82c0113d2c7582.pdf>
7. Лелик М.Б. Роль кураторів у формуванні артсередовища і сучасних тенденцій у мистецтві. URL: https://nlu.org.ua/storage/files/Infocentr/Tematch_ogliadi/2021/Kurator.pdf
8. Михальчук В. В. Галерейна діяльність в системі художньої культури незалежної України. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*. К., Міленіум. 2008. С. 147–154.
9. Момот Т. В., Момот Д. Т. Інфраструктура ринку арт-індустрії: аналіз сучасної структури та функцій. *Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості*. 2018. № 2. С. 34–44.
10. Смирна Л. Століття нонконформізму в українському візуальному мистецтві. Київ : Фенікс, 2017. 480 с.
11. Токарева В. О. Особливості правовідносин галереї з автором. *Правове життя сучасної України: матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-викл. та аспірант.* Одеса, «Фенікс». 2014. Т. 1. С. 317–319.
12. Хаматов В. Галерейному руху 15 років. *Галерея*. 2002. № 9. С. 23.
13. Хаматов В., Святченко С. Каталог 1-ї радянсько-американської виставки. Київ: Совіарт, 1988. 35 с.
14. Хробак О., Коричанек Р. Як творити галерею. Львів: Вид-во Старого Лева, 2018. 62с.
15. Художні галереї України. Артінфраструктура: збірник. Київ: Совіарт, 2007. 112 с.
16. Шумилович Б. Відмовляючись від соціалізму: альтернативні простори Львова 1970–2000-х років. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*. 2013. Вип. 23. С. 602–614. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uks_2013_23_53
17. Art since 1900: modernism, antimodernism, postmodernism / [H.Foster, R. «Terra Incognita», Y. Bois, B. Buchloh]. London : Thames & Hudson, 2007. 704 p.
18. Bennet T. *The birth of the museum: history, theory, politics*. London : Routledge, 1995. 288 p.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України. URL: <http://izbornyk.org.ua/>
2. Бібліотека «Культура України». URL: <http://elib.nplu.org/>
3. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. URL: <http://mari.kiev.ua/>
4. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ. URL: <http://etnolog.org.ua/>
5. Культурологічна бібліотека. URL: http://kultura.ho.ua/books_ku.html
6. Культурно-громадський центр “DRUK”. URL: <https://www.druk.space/>
7. Мітец. URL: <https://mitec.ua/>
8. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/123>
9. Сайт «Культура України». URL: <http://k-ua.net/>
10. Суспільне Культура. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCpzZB5rRJ0W7KzjVvfbMxew>
11. Українська асоціація галеристів. URL: <https://ukrainiangallerists.org/>
12. Харківська державна наукова бібліотека. В.Г. Короленко. URL: <https://korolenko.kharkov.com/>
13. Харківська муніципальна галерея. URL: <https://mgallery.kharkiv.ua/>
14. Харківський обласний центр культури і мистецтва. URL: <https://www.youtube.com/@metodcen>
15. Харківський художній музей. URL: <https://artmuseum.kh.ua/>
16. ЦСМ “ЄрміловЦентр”. URL: <https://yermilovcentre.org/>
17. Я Галерея. URL: <https://www.yagallery.com/uk>